

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER

prednesené 5. februára 2009¹

I — Úvod

1. V priebehu posledných sto rokov stáli proti sebe v nekončiacich súdnych konaniach americký pivovar Anheuser-Busch Inc. a český pivovar Budějovický Budvar, čo sa týka priznania výlučného používania označení Budweiser a Bud.
2. Spor vo veci samej v súčasnosti prebieha v Rakúsku na Handelsgericht Wien (Obchodný súd vo Viedni), ktorý v roku 2001 položil Súdnemu dvoru v rámci toho istého sporu prejudiciálnu otázku, na ktorú Súdny dvor odpovedal v rozsudku z 18. novembra 2003, ďalej len „Bud I“².
3. Po dlhých peripetiách na vyšších súdnych orgánoch, sa vec vrátila — bez toho, aby bola vyriešená — na viedenský súd, ktorý pred vydaním svojho rozhodnutia rozhodol položiť nové prejudiciálne otázky.
4. Svojou prvou otázkou, ktorej znenie je pomerne zložité, žiada o výklad rôznych častí rozsudku Bud I, najmä, pokiaľ ide o podmienky, ktoré musí spĺňať jednoduché zemepisné označenie, aby bolo zlučiteľné s článkom 28 ES.
5. Druhá a tretia otázka sa v podstate týkajú polemiky, pokiaľ ide o výlučnosť nariadenia Rady (ES) č. 510/2006 z 20. marca 2006 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín³. Handelsgericht Wien, ktorý prekvapivo vychádza z predpokladu kvalifikovaného zemepisného označenia, sa pýta v súvislosti s platnosťou vnútroštátnej ochrany tohto typu označení alebo bilaterálnej ochrany, ktorá je zmluvne rozšírená do iného členského štátu, a to vo svetle dvoch odlišných okolností: na jednej strane toho, že nebola podaná žiadosť o zápis označenia do registra Spoločenstva a na druhej strane toho, že predmetné kvalifikované zemepisné označenie nebolo zahrnuté do zmluvy s jedným členským štátom na rozdiel od iných označení, ktoré boli použité pre tento nápoj.

1 — Jazyk prednesu: španielčina.

2 — Rozsudok Budějovický Budvar, C-216/01, Zb. s. I-13617.

3 — Ú. v. EÚ L 93, s. 12.

II — Právny rámec

B — Dvojstranný dohovor

A — Medzinárodné právo

6. Článok 1 ods. 2 Lisabonskej dohody o ochrane označení pôvodu a ich medzinárodného zápisu⁴ stanovuje, že krajiny, ktoré sú stranami uvedenej dohody⁵, sa zaväzujú chrániť na svojich územiach označenia pôvodu výrobkov iných krajín „Osobitnej únie“, ktoré sú z tohto dôvodu uznávané v krajine pôvodu a zapísané na Medzinárodnom úrade, o ktorom hovorí Dohovor zriaďujúci Svetovú organizáciu duševného vlastníctva (ďalej len „WIPO“).

7. Článok 2 ods. 1 Lisabonskej dohody vymedzuje „označenie pôvodu“ ako „zemepisný názov krajiny, oblasti alebo miesta slúžiaci na označenie, odkiaľ pochádza výrobok, ktorého akosť alebo znaky sú dané výlučne alebo podstatne zemepisným prostredím, počítajúc do toho prírodných činiteľov a ľudských činiteľov“. Na základe Lisabonskej dohody bolo označenie pôvodu „Bud“ pre pivo zapísané vo WIPO 10. marca 1975 pod č. 598.

8. Dňa 11. júna 1976 uzavreli Rakúska republika a Československá socialistická republika Zmluvu o ochrane údajov o pôvode, označení pôvodu a iných označení poľnohospodárskych a priemyselných výrobkov odkazujúcich na pôvod (ďalej len „dvojstranný dohovor“)⁶.

9. V súlade so svojím článkom 2 sa pojmy „zemepisné označenia“, „označenia pôvodu“ a „iné označenia odkazujúce na pôvod“ používajú na účely tohto dohovoru pre akékoľvek odkazy, ktoré sa priamo alebo nepriamo vzťahujú na pôvod výrobkov.

10. Podľa článku 3 ods. 1 dohovoru „československé označenia uvedené v dohode podľa článku 6 sa vyhradzuje v Rakúskej republike výlučne československým výrobkom“. Článok 5 ods. 1 časť B bod 2 zmieňuje pívá medzi kategóriami predmetných českých výrobkov, na ktoré sa vzťahuje ochrana stanovená zmluvou; a príloha B k už citovanej

4 — Prijatá 31. októbra 1958, revidovaná v Štokholme 14. júla 1967, zmenenej a doplnenej 28. septembra 1979 (*Zbierka dohovorov Organizácie Spojených národov*, zv. 828, č. 13172, s. 205).

5 — V súčasnosti tvorí „Lisabonskú úniu“ 26 krajín vrátane Českej republiky (<http://www.wipo.int/treaties/fr>).

6 — Táto dohoda bola uverejnená v *Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich* z 19. februára 1981 (BGBl. č. 75/1981) a nadobudla účinnosť 26. februára 1981 na dobu neurčitú.

dohode, na ktorú odkazuje článok 6 dohovoru, zahŕňa označenie Bud medzi česko-slovenské označenia poľnohospodárskych a priemyselných výrobkov (pod položkou „pivo“).

označenia“ na účely zabezpečenia rovnakých podmienok hospodárskej súťaže medzi výrobkami výrobkov s takýmito označeniami, ako aj na účely zvýšenia dôveryhodnosti takýchto výrobkov v očiach spotrebiteľov.

11. Ústavným zákonom č. 4/1993 z 15. decembra 1992 Česká republika potvrdila, že preberá práva a záväzky existujúce podľa medzinárodného práva pre Československú socialistickú republiku ku dňu jej zániku.

14. Článok 2 opisuje to, čo sa na účely tohto nariadenia rozumie pod pojmami „označenie pôvodu“ a „zemepisné označenie“. Podľa svojho odseku 1:

C — Právna úprava Spoločenstva

1. Nariadenie č. 510/2006

12. Toto nové nariadenie o zemepisných označeniach a označeniach pôvodu v podstate preberá ustanovenia nariadenia (EHS) č. 2081/92⁷, ktoré ruší a nahradzuje.

13. Vo svojom odôvodnení č. 6 uvádza, že „mal by sa ustanoviť prístup Spoločenstva, pokiaľ ide o označenia pôvodu a zemepisné

„a) ‚Označenie pôvodu‘ znamená názov oblasti, určitého miesta alebo, vo výnimočných prípadoch, krajiny, používaný na opis poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny:

— ktorá pochádza z tejto oblasti, určitého miesta alebo krajiny,

— ktorej kvalita alebo vlastnosti sú podstatne alebo výlučne dané zemepisným prostredím vrátane prírodných a ľudských faktorov a

7 — Nariadenie Rady zo 14. júla 1992 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín (Ú. v. ES L 208, s. 1; Mim. vyd. 03/013, s. 4).

- ktorej výroba, spracovanie a príprava sa uskutočňuje vo vymedzenej zemepisnej oblasti.

čenie, nie je nevyhnutné, aby predstavoval miestny názov, pretože článok 2 ods. 2 nariadenia č. 510/2006 stanovuje, že do tejto kategórie rovnako spadajú zemepisné alebo nezemepisné „tradičné názvy“, ktoré označujú poľnohospodársky výrobok alebo potravinu, ktoré spĺňajú podmienky uvedené v odseku 1.

- b) ‚Zemepisné označenie‘ sa obmedzuje na názov oblasti, určitého miesta alebo, vo výnimočných prípadoch, krajiny, používaný na opis poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny:

- ktorá pochádza z tejto oblasti, určitého miesta alebo krajiny a

16. Články 5 až 7 nariadenia č. 510/2006 upravujú „riadny postup“ zápisu označení pôvodu alebo zemepisných označení do registra, teda postup, ktorý pozostáva z dvoch po sebe nasledujúcich fáz, pričom prvá prebieha pred národnou vládou a druhá pred Komisiou.

- ktorá má špecifickú kvalitu, povest alebo inú charakteristickú vlastnosť, ktorú možno pripísať jej zemepisnému pôvodu a

17. Podľa článku 5 nariadenia č. 510/2006 sa žiadosti o zápis do registra zasielajú dotknutému členskému štátu, ktorý v prípade splnenia požiadaviek tohto nariadenia zašle Komisii dokumentáciu.

- ktorej výroba a/alebo spracovanie a/alebo príprava sa uskutočňuje vo vymedzenej zemepisnej oblasti“.

15. Na to, aby sa výraz mohol použiť ako označenie pôvodu alebo ako zemepisné ozna-

18. Článok 5 ods. 6 už citovaného nariadenia umožňuje členským štátom, aby v súlade s nariadením poskytli názvu dočasnú ochranu na vnútroštátnej úrovni. Táto dočasná ochrana začína od dátumu podania žiadosti Komisii a končí dňom prijatia

rozhodnutia o zápise do registra Spoločenstva. Za dôsledky takejto dočasnej vnútroštátnej ochrany, kedy nie je názov zapísaný do registra, „plne zodpovedá dotknutý členský štát“.

Slovensku a Slovinsku zachovať vnútroštátnu ochranu označení pôvodu a zemepisných označení, ktorá existuje k 30. aprílu 2004 v zmysle nariadenia č. 2081/92,

2. Nariadenie (ES) č. 918/2004

— do 31. októbra 2004, ako všeobecné pravidlo,

19. V roku 2004 si pristúpenie desiatich nových štátov k Európskej únii vyžiadalo prijatie určitých prechodných opatrení v oblasti označení pôvodu a zemepisných označení.

— alebo do prijatia rozhodnutia o žiadosti o zaregistrovanie, pokiaľ je Komisii predložená.

20. Tomuto účelu zodpovedá nariadenie (ES) č. 918/2004⁸, ktorého článok 1 umožňuje Českej republike, Estónsku, Cypru, Litve, Lotyšsku, Maďarsku, Malte, Poľsku,

21. Tento článok 1 rovnako vo svojom treťom odseku stanovuje, že „dôsledky takejto vnútroštátnej ochrany v prípadoch, kedy

8 — Nariadenie Komisie (ES) č. 918/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa uvádzajú prechodné opatrenia o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín v súvislosti s pristúpením Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska (Ú. v. EÚ L 163, s. 88).

meno nie je zaregistrované [keď názov nie je zaregistrovaný — *neoficiálny preklad*] na úrovni spoločenstva, znáša v plnej miere zodpovednosti dotknutý členský štát“.

III — Spor vo veci samej, jeho pôvod a prejudiciálna otázka

A — Stručná história dlhého sporu

3. Akt o pristúpení⁹

22. V prílohe II k aktu o pristúpení bola prostredníctvom ich zápisu ako chránených zemepisných označení rozšírená ochrana Spoločenstva na tri názvy piva pochádzajúceho z českého mesta České Budějovice:

— Budějovické pivo,

— Českobudějovické pivo,

— Budějovický měšťanský var.

9 — Akt o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 236, 2003, s. 33).

23. Boj za výlučné používanie označení Budweiser a Bud vyvolal za obdobie viac ako jedno storočie vážne stretky medzi českým podnikom Budějovický Budvar (Budweiser Budvar, ďalej len „Budvar“) a americkou spoločnosťou Anheuser-Busch.

24. Pivovar Budvar¹⁰ má sídlo v meste České Budějovice, ktoré je známe svojou stáročnou tradíciou varenia piva.¹¹ Od roku 1795 podniky, ktoré boli neskôr zlúčené a vytvorili súčasnú spoločnosť Budvar, vyrábali a uvádzali na trh pivo s označeniami „Budweis“¹², „Budweiser Bier“¹³, „Budvar“ alebo „Budbräu“¹⁴. Ochranná známka „Budweiser“ bola zapísaná v roku 1895.

10 — Jeho úplný názov je „Budějovický Budvar, národní podnik, Budweiser Budvar, National Corporation, Budweiser Budvar, entreprise nationale“, čo znamená „pivovar Bud z Českých Budějovic, národní podnik“.

11 — Podľa niektorých autorov siaha až do 13. storočia, kedy český kráľ Přemysl Otakar II založil túto obec a udelil jej obyvateľom privilégium variť pivo (O'CONNOR, B.: Case C-216/01 Budějovický Budvar, Judgement of the Court of Justice z 18. novembra 2003. In: *European Business Organization Law Review*, 5, 2004, s. 581).

12 — Nemecký názov z Českých Budějovic.

13 — V češtine „Budějovické pivo“, znamená „pivo z Českých Budějovic“.

14 — Čo znamená „pivovar Bud“.

25. Ako väčšina pivovarníkov zo Saint Louis (Missouri), bol rod Anheuser-Busch nemeckého pôvodu.¹⁵ Nie je teda prekvapujúce, že pri vedomí dobrej povesti piva Budweis, sa v roku 1876 rozhodli uviesť na americký trh ľahké pivo s názvom „Budweiser“, po ktorom neskôr nasledovalo iné pivo so skráteným názvom „Bud“. Prijali nielen názov českého nápoja, ale tiež receptúru, ktorá bola inšpirovaná výrobnými postupmi používanými v Čechách¹⁶, a parafrázovali prezývku „the beer of kings“ (pivo kráľov), ktorá sa používala v Českých Budějoviach, doplnením etikiet amerického piva výrazom „the king of beers“ (kráľ pív). Vo februári 1906 zamietol americký patentový úrad žiadosť o zápis ochrannej známky „Budweiser“, ktorú podala spoločnosť Anheuser-Busch, a to z dôvodu, že mala zemepisný charakter. O rok neskôr však bol v Spojených štátoch pripustený zápis na obdobie desiatich rokov.

26. Zvýšenie obchodných výmen na oboch stranách Atlantiku vyvolalo konflikt, ktorého prvé súdne epizódy siahajú do roku 1880.

15 — Anheuser vznikla z predchádzajúcej spoločnosti, Bavarian brewery, ktorá bola založená v roku 1852. Táto naposledy uvedená spoločnosť bola premenovaná na Anheuser-Busch, po tom, čo bol Adolphus Busch, za majiteľa spoločnosti a tiež nemecký prístavovec, začlenený do spoločnosti. Tieto a ďalšie historické údaje možno nájsť na www.anheuser-busch.com/History.html a www.budweiser.com.

16 — Vyplýva to z vyhlásení samotného Adolpha Buscha z roku 1894 počas sporu medzi Anheuser-Busch a Fred Miller Brewing Company: „Myšlienkou bolo len vyrábať pivo, ktorého kvalita, farba, vôňa a chuť by boli podobné pivu vyrábanému v Českých Budějoviach alebo v Čechách... Pivo Budweiser sa vyrába postupom, ktorý sa používa v Českých Budějoviach v Čechách“ (O’CONNOR: c. d., s. 582).

Odvtedy boli v súvislosti s používaním označení Budweiser a Bud v mnohých krajinách¹⁷ začaté súdne konania s veľmi odlišnými výsledkami.¹⁸

27. Súdny Spoločenstva nezostali bokom od tejto globálnej stratégie vedenia sporu. Zástupcovia oboch podnikov (alebo distribútori ich výrobkov) sa často obracali na európske súdy, aby sa mohli domáhať nápravy porušenia práva Spoločenstva.

28. Anheuser-Busch viackrát požiadal o zápis označení Budweiser a Bud do registra ako ochranných známk Spoločenstva (v ich slovnom alebo obrazovom variante a pre rôzne skupiny). Námetka Budvaru, opierajúca sa o staršie práva, vyvolala sériu rozhod-

17 — O’CONNOR: c. d., s. 585, vyčísľuje až 44 rôznych súdnych konaní po celom svete.

18 — V niektorých prípadoch priznali súdy spoločnosti Anheuser-Busch výlučné právo používať názov Bud, zatiaľ čo v iných prípadoch zvíťazil český podnik. V Anglicku odvolací súd v Londýne zvolil v roku 2002 kompromisné riešenie, keď umožnil, aby obe spoločnosti mohli používať sporné ochranné známky. V tom istom zmysle najvyšší japonský súd v roku 2004 rozhodol, že tak českí, ako aj americkí výrobcovia môžu svoje piva nazývať Budweiser (O’CONNOR: c. d., s. 586). Je tiež potrebné zdôrazniť osobitosti súdneho konania v Portugalsku. Rozhodnutie najvyššieho portugalského súdu z 23. júla 2001, ktorým bola spoločnosti Anheuser-Busch zamietnutá možnosť zapísať ochrannú známku Budweiser v Portugalsku z dôvodu, že išlo o označenie pôvodu chránené dvojstrannou dohodou z roku 1986 medzi Portugalskom a Československom, bolo napadnuté pred Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý rozhodol, že napadnutý rozsudok neporušuje článok 1 Protokolu č. 1 k Európskemu dohovoru o ľudských právach (rozsudok ESLP z 11. januára 2007 vo veci Anheuser-Busch Inc/Portugal, zatiaľ neuverejnený v *Zbierke rozsudkov a rozhodnutí*, bod 87).

nutí druhého odvolacieho senátu Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (ďalej len „ÚHVT“) a príslušné žaloby pred Súdom prvého stupňa Európskych spoločenstiev.

29. Svojím rozhodnutím z 3. decembra 2003¹⁹ prijal druhý odvolací senát ÚHVT námietku Budvaru proti zápisu označenia Budweiser do registra ako ochrannej známky Spoločenstva v triede 32 (pivo, ...). Proti tomuto rozhodnutiu bola podaná žaloba na Súd prvého stupňa, konanie však bolo zastavené z dôvodu, že Anheuser-Busch vzal späť svoju žiadosť o zápis.²⁰

30. Naopak, svojimi rozhodnutiami zo 14. a 28. júna a z 1. septembra 2006²¹ druhý odvolací senát ÚHVT povolil zápis názvu Bud ako ochrannej známky Spoločenstva, a to aj napriek námietke Budvaru, ktorý sa odvolával na bilaterálne zmluvy medzi Rakúskom a Československom a na zápis sporného označenia vo WIPO ako označenia pôvodu v súlade s Lisabonskou dohodou, s účinkami vo Francúzsku, Taliansku a Portugalsku.²² Odvolací senát zastával názor, že je ťažko predstaviteľné, aby sa názov Bud mohol považovať za označenie pôvodu alebo za nepriame zemepisné označenie, pričom sa domnieval, že dôkazy, ktoré predložil Budvar,

pokiaľ ide o používanie označenia pôvodu Bud, najmä v Rakúsku, vo Francúzku a Portugalsku, neboli postačujúce. Rovnako vyhlásil, že samotné používanie označenia Bud nemôže súčasne založiť používanie ochrannej známky a údaju o pôvode, pretože každý z týchto inštitútov plní odlišné a nezlučiteľné funkcie. Vo svojom nedávnom rozsudku zo 16. decembra 2008²³ Súd prvého stupňa tieto rozhodnutia ÚHVT zrušil.

31. Aj samotný Súdny dvor už vydal dva rozsudky vo všeobecnom rámci sporov medzi českou spoločnosťou Budvar a americkou spoločnosťou Anheuser-Busch. Ide na jednej strane o rozsudok zo 16. novembra 2004, Anheuser-Busch²⁴, a na druhej strane o už citovaný rozsudok Bud I z roku 2003.

32. V prvom z týchto rozsudkov, ktorý sa týka fínskej vetvy tejto dlhej ságy, sa Súdny dvor vyslovil k režimu uplatniteľnému na používanie zapísanej ochrannej známky a obchodného mena, ktoré sú potenciálne nezlučiteľné, a to najmä vo svetle Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (ďalej len „Dohoda TRIPS“)²⁵. Z tohto rozhodnutia

19 — Veci R 1000/2001-2 a R 1024/2001-2.

20 — Rozsudok z 12. júna 2007, Budějovický Budvar/ÚHVT — Anheuser-Busch, T-57/04 a 71/04, Zb. s. II-1829, bod 228.

21 — Veci R 234/2005-2, R 241/2005-2, R 802/2004-2 a R 305/2005-2.

22 — Portugalské, talianske a francúzske sudy však zrušili zápisy Bud ako označenia pôvodu na základe uvedenej Lisabonskej dohody.

23 — Budějovický Budvar, T-225/06, T-255/06, T-257/06 a T-309/06, Zb. s. II-3555.

24 — C-245/02, Zb. s. I-10989.

25 — Táto dohoda je uvedená v prílohe I C k Dohode o založení Svetovej obchodnej organizácie a bola schválená v mene Spoločenstva rozhodnutím Rady 94/800/ES z 22. decembra 1994 (Ú. v. ES L 336, s. 1; Mím. vyd. 11/021, s. 80).

nemožno vyvodit' žiadne dôsledky pre otázky, ktoré boli položené v tejto veci.

33. Rozsudok Bud I má naopak omnoho priamejší vzťah s touto vecou, pretože predstavuje otvorenie rakúskej kapitoly, ktorá sa viac sústreďuje na zemepisné označenia ako na právo ochranných známk.

B — *Spor vo veci samej*

1. Skutkový základ prvej prejudiciálnej otázky

34. Skutkové okolnosti, z ktorých vychádza táto súdna bitka v Rakúsku, siahajú až do roku 1999, teda ku dňu, kedy Budvar požiadal Handelsgericht Wien, aby Rudolf Ammersin GmbH (podnik, ktorý v Rakúsku uvádza na trh pivo pod ochrannou známkou Bud) nariadil zdržať sa na rakúskom území používania označenia Bud alebo iných podobných zameniteľných označení v prípade, ak nejde o výrobky Budvaru. Odvolával sa najmä na dvojstranný dohovor medzi Rakúskou republikou a Československou socialistickou republikou, podľa ktorého sa môže označenie Bud (uvedené v prílohe B k už citovanej zmluve) používať v Rakúsku len pre tovar českého pôvodu.

I - 7732

35. Súčasne podal Budvar na Landesgericht Salzburg rovnakú žalobu, ktorá však smerovala proti Josef Sigl KG, ktorý je výhradným dovozcom amerického piva Bud v Rakúsku. V tomto druhom konaní a konkrétne v rámci konania o odvolaní podanom proti uzneseniu o predbežných opatreniach, Oberster Gerichtshof vydal 1. februára 2000 uznesenie, v ktorom nielen potvrdil predbežné opatrenia, o ktorých sa rozhodlo v odvolacom konaní, ale rovnako rozhodol, že ochrana označenia Bud uvedeného v dvojstrannom dohovore bola zlučiteľná s článkom 28 ES z dôvodu, že patrí do pôsobnosti ochrany priemyselného a obchodného vlastníctva v zmysle článku 30 ES. Zastával názor, že označenie Bud je „jednoduchým“ (lebo nijaká spojitost medzi vlastnosťami výrobku a jeho zemepisným pôvodom neexistuje) a „nepriamym“ (lebo ako také nie je zemepisným názvom, ale pojmom, ktorý je spôsobilý upozorniť spotrebiteľa o mieste pôvodu výrobku) zemepisným označením, ktoré požíva „absolútnu ochranu“, teda nezávislé od akéhokoľvek nebezpečia zámeny alebo uvedenia do omylu.

2. Rozsudok Bud I

36. Za týchto podmienok Handelsgericht Wien rozhodol 26. februára 2001 prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru štyri prejudiciálne otázky, na ktoré Súdny dvor odpovedal v už citovanom rozsudku Bud I z 18. novembra 2003.

37. Tretia a štvrtá otázka sa týkala platnosti dvojstranného dohovoru v Českej republike (nemožno zabudnúť, že dohovor podpísalo bývalé Československo) a účinkov článku 307 ES.

nezávislá od akejkoľvek pravdepodobnosti uvedenia spotrebiteľa do omylu, a ktorá umožňuje zabrániť dovozu tovaru, s ktorým sa legálne obchoduje v inom členskom štáte.“

38. Pre tento spor majú väčší význam prvé dve otázky, ktoré boli predložené Súdneho dvoru v roku 2001, na ktoré Súdny dvor odpovedal takto:

39. Podľa bodov 101 a 107 rozsudku mal vnútroštátny súd overiť, či označenie Bud označuje alebo sa odvoláva na pôvod výrobku „na základe skutkových okolností a pojmového vnímania prevládajúcich v Českej republike“.

„1. Článok 28 ES a nariadenie Rady (EHS) č. 2081/92... nebránia uplatneniu ustanovenia dvojstrannej zmluvy uzatvorenej medzi členským štátom a treťou krajinou, v zmysle ktorého je jednoduchému a nepriamemu údaju o zemepisnom pôvode v tejto tretej krajine poskytovaná v dovážajúcom členskom štáte ochrana, ktorá je nezávislá od akejkoľvek pravdepodobnosti uvedenia spotrebiteľa do omylu, a ktorá umožňuje zabrániť dovozu tovaru, s ktorým sa legálne obchoduje v inom členskom štáte.

3. Udalosti, ku ktorým došlo po rozsudku Bud I

2. Článok 28 ES bráni uplatneniu ustanovenia dvojstrannej zmluvy uzatvorenej medzi členským štátom a treťou krajinou, v zmysle ktorého je názvu, ktorý sa v tretej krajine nevzťahuje priamo, ani nepriamo na zemepisný pôvod ním označeného výrobku poskytovaná v dovážajúcom členskom štáte ochrana, ktorá je

40. Po odpovedi Súdneho dvora Handelsgericht Wien zamietol rozsudkom z 8. decembra 2004 návrhy Budvaru z dôvodu, že české obyvateľstvo nespojuje označenie Bud s určitou oblasťou alebo miestom, vrátane mesta České Budějovice, a ani sa nedomnieval, že označuje výrobky alebo služby pochádzajúce z konkrétneho miesta, a teda sa nemohlo kvalifikovať ako zemepisné označenie. V nadväznosti na rozsudok Súdneho dvora viedenský súd rozhodol, že ochrana tohto označenia sa mala považovať za nezlučiteľnú s článkom 28 ES.

41. Aj keď odvolací súd potvrdil tento prvostupňový rozsudok, spor nebol zďaleka ukončený.

42. Uznesením z 29. novembra 2005 zrušil Oberster Gerichtshof skoršie rozhodnutia a vrátil vec na Handelsgericht Wien, aby po doplnujúcom konaní vydal nové rozhodnutie. Rakúsky najvyšší súd dospel pri uplatnení kritérií uvedených v bodoch 54 a 101 rozsudku Bud I k záveru, že, aj keď je pravda, že označenie Bud nepredstavuje zemepisný názov, je prinajmenšom spôsobilé upozorniť spotrebiteľov na to, že ním označený výrobok pochádza z určitého miesta, z určitej oblasti alebo určitej krajiny, pričom zostala pochybnosť, pokiaľ ide o to, či spotrebiteľia chápu označenie Bud v spojení s pivom ako označenie pôvodu.

43. Prvostupňový súd, ktorý znovu rozhodoval vo veci, opätovne zamietol návrhy Budvaru rozsudkom z 23. marca 2006. Vychádzal z prieskumu verejnej mienky, ktorú predložila spoločnosť Ammersin, a vyhlásil, že české obyvateľstvo nespája označenie Bud s určitým miestom, oblasťou alebo krajinou a ani sa nedomnieva, že pivo Bud má konkrétne miesto pôvodu (osobitne České Budějovice).

44. Žalobca sa znovu obrátil na Oberlandesgericht Wien, ktorý zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec prvostupňovému obchodnému súdu s odporúčaním, aby v súlade s návrhom Budvaru vykonal anketu v rámci relevantnej skupiny obyvateľstva na účely overenia, či českí spotrebiteľia spájajú označenie Bud s pivom; či pri existencii tejto spojitosti (vytvorenej samotným obyvateľstvom alebo z podnetu znalca) chápali toto označenie v tom zmysle, že výrobok pochádza z určitého miesta, oblasti alebo krajiny; a aby v prípade kladnej odpovede upresnili, s akým miestom, akou oblasťou alebo akou krajinou ich spájajú.

45. Handelsgericht Wien, ktorý sa po tretíkrát za sebou zaoberal touto vecou, usúdil, že je potrebné predložiť Súdnu dvoru poslednú prejudiciálnu otázku, aby objasnil určité aspekty rozsudku Bud I, ktorého výklad vyvolal pochybnosti v rakúskom súdnictve, a to so zohľadnením dôležitých skutkových a právnych zmien, ku ktorým došlo po rozsudku z roku 2003 a osobitne pristúpenia Českej republiky k Európskej únii, ochrany množstva označení piva z Českých Budějovic ako zemepisných označení v zmluve o pristúpení a už citovaného rozhodnutia — ktoré medzicasom zrušil Súd prvého stupňa — druhého odvolacieho senátu ÚHVT zo 14. júna 2006, v odôvodnení ktorého sa uvádza, že žalobcom nárokané označenie Bud nemôže byť súčasne ochrannou známkou a zemepisným označením.

C — Prejudiciálne otázky

Znamenajú tieto požiadavky:

46. Na základe článku 234 ES Handelsgericht Wien položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Súdny dvor v rozsudku z 18. novembra 2003,... v súvislosti so zlučiteľnosťou ochrany názvu ako zemepisného označenia, ktoré v krajine pôvodu nie je ani názvom miesta, ani názvom oblasti, s článkom 28 Zmluvy ES formuloval požiadavky, v zmysle ktorých takýto názov
- podľa skutkových okolností a
 - pojmového vnímania prevládajúceho v krajine pôvodu musí označovať oblasť alebo miesto na území tohto štátu
 - a jeho ochrana musí byť oprávnená v zmysle kritérií článku 30 ES.
- 1.1. že názov ako taký spĺňa funkciu konkrétneho zemepisného odkazu na určité miesto alebo určitú oblasť alebo postačuje, ak názov v spojení s výrobkom označeným takýmto spôsobom môže spotrebiteľovi naznačiť, že takto označený výrobok pochádza z určitého miesta alebo určitej oblasti v krajine pôvodu,
- 1.2. že ide o kumulatívne požiadavky, ktoré musia byť osobitne preskúmané,
- 1.3. že pri skúmaní pojmového vnímania prevládajúceho v krajine pôvodu sa musí uskutočniť anketa medzi spotrebiteľmi a — v prípade pozitívnej odpovede — je pre ochranu potrebný nízky, stredný alebo vysoký stupeň všeobecnej známosti a asociácie,
- 1.4. že v skutočnosti názov ako zemepisné označenie používajú viaceré podniky v krajine pôvodu a nie iba jeden podnik a používanie ako

ochrannej známky zo strany jediného podniku je v rozpore s ochranou?

že vnútroštátnu, respektíve v každom prípade bilaterálnu ochranu iného označenia toho istého výrobku rozšírenú na iný členský štát už nemožno považovať za platnú a nariadenie (ES) č. 510/2006 má v tomto rozsahu výlučný účinok?“

2. Má sa skutočnosť, že názov nebol ani oznámený v rámci lehoty šesť mesiacov stanovenej v nariadení Komisie (ES) č. 918/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa uvádzajú prechodné opatrenia o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín v súvislosti s pristúpením Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska, ani akýmkoľvek spôsobom prihlásený v rámci nariadenia Rady (ES) č. 510/2006 z 20. marca 2006 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín, za následok, že existujúca vnútroštátna ochrana, respektíve v každom prípade bilaterálna ochrana rozšírená na iný členský štát je neúčinná, ak pri označení ide o kvalifikované zemepisné označenie podľa vnútroštátneho práva štátu pôvodu?

IV — Konanie pred Súdny dvorom

47. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol zapísaný do registra kancelárie Súdneho dvora 25. októbra 2007.

48. Písomné pripomienky predložili žalobca a žalovaný vo veci samej, grécka a česká vláda, ako aj Komisia.

3. Má skutočnosť, že v rámci aktu o pristúpení medzi členskými štátmi Európskej únie a novým členským štátom bola zo strany tohto členského štátu požadovaná ochrana viacerých kvalifikovaných zemepisných označení pre potraviny podľa nariadenia (ES) č. 510/2006 za následok,

49. Na pojednávaní, ktoré sa konalo 2. decembra 2008, sa zúčastnili zástupcovia spoločnosti Budějovický Budvar, národný podnik, spoločnosti Rudolf Ammersin GmbH, Českej republiky, Helénskej republiky a Komisie, aby predniesli svoje ústne pripomienky.

V — Skúmanie prejudiciálnych otázok

A — Dve úvodné úvahy

50. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania vykazuje dve osobitosti, ktoré je potrebné najskôr preskúmať.

1. Výklad skoršieho rozsudku

51. Prvá osobitosť spočíva v tom, že Handelsgericht Wien žiada Súdny dvor, aby objasnil obsah určitých častí rozsudku Bud I.

52. Okolnosť, že predmetom návrhu na začatie prejudiciálneho konania je sčasti rozhodnutie Súdneho dvora a nie právny predpis Spoločenstva, nevyvoláva podľa môjho názoru problémy prípustnosti. Súdny dvor totiž v minulosti súhlasil so zodpovedaním na žiadosti tejto povahy, ktoré mu predložili vnútroštátne sudy prejudiciálnej otázky; napríklad v rozsudkoch zo 16. marca 1978, Robert Bosch²⁶, a 16. decembra 1992, nazvanom „Stoke-on-Trent“²⁷.

²⁶ — Vec 135/77, Zb. s. 855.

²⁷ — Council of the City of Stoke-on-Trent a Norwich City Council, C-169/91, Zb. s. I-6635.

53. Vzhľadom na to, že táto žiadosť o výklad predchádzajúceho rozhodnutia vychádza z toho, že dva rakúske sudy, medzi ktorými existuje hierarchický vzťah, majú v tejto súvislosti odlišný názor. V reakcii na naliehanie Oberster Gerichtshof a Oberlandesgericht Wien, pokiaľ ide o spôsob, akým sa má predložiť a posúdiť dôkaz jedného aspektu konania (vnímanie označenia Bud v Českej republike), Handelsgericht Wien postúpil vec Súdnemu dvoru, možno v nádeji, že sa mu dá za pravdu, alebo aspoň sa ukončia pretrvávajúce nezhody medzi vnútroštátnymi súdmi.

54. Súdny dvor by však nemal takúto úlohu prijať. Vo svojom rozsudku Bud I výslovne uložil toto posúdenie vnútroštátnemu súdu a nie je žiaden dôvod, aby v súčasnosti zmenil svoj názor, ani aby poskytol rôzne kritériá alebo dodatočné upresnenia k tým, ktoré už poskytol v minulosti.

2. Mení sa vychádzajúci predpoklad

55. Druhá osobitosť tejto veci spočíva v tom, že predpoklad, z ktorého vychádza vnútroštátny súd, sa mení v troch prejudiciálnych otázkach. V prvej z nich sa viedenský súd pýta Súdneho dvora na kritériá, ktoré je potrebné zohľadniť, aby sa Bud považoval za „jednoduché a nepriame“ zemepisné označenie, ktoré je zlučiteľné s článkom 28 ES, zatiaľ čo

druhá a tretia otázka sa zakladajú na myšlienke, že predmetné označenie predstavuje „kvalifikované“ zemepisné označenie podľa vnútroštátneho práva štátu pôvodu.

56. Rozlišovanie medzi jednoduchými a kvalifikovanými zemepisnými označeniami je široko prijímané v právnej náuke²⁸ a judikatúre.²⁹

57. Jednoduché zemepisné označenia nevyžadujú, aby mali výrobky osobitné vlastnosti alebo určitú povest súvisiacu s miestom, z ktorého pochádzajú, ale musia byť dostatočné na identifikáciu tohto miesta. Naopak, za kvalifikované označenia sa považujú tie, ktoré slúžia na označenie výrobku, ktorý má určitú akosť, povest alebo inú vlastnosť spojenú s jeho pôvodom; okrem tejto územnej spojitosti majú inú vlastnosť, ktorá je menej intenzívna než v prípade označení pôvodu vyhradených pre výrobky, ktorých osobitosti sú dané prírodnými alebo ľudskými činiteľmi, ktoré sú vlastné miestu ich pôvodu. Právna úprava Spoločenstva chráni len označenia pôvodu a kvalifikované zemepisné označenia.

28 — Medzi inými CORTÉS MARTÍN: *La protección de las indicaciones geográficas en el comercio internacional e intracomunitario*. Ministerstvo poľnohospodárstva, rybolovu a výživy, Madrid, 2003, s. 347.

29 — Rozsudky z 10. novembra 1992, Exportur, C-3/91, Zb. s. I-5529, bod 11; zo 7. novembra 2000, Warsteiner, C-312/98, Zb. s. I-9187, body 43 a 44, ako aj Bud I, už citovaný, bod 54.

58. Súdny dvor zastával v rozsudku Bud I názor, že označenie Bud je jednoduchým zemepisným označením³⁰, ktoré nie je uvedené v nariadení č. 2081/92, a stanovil podmienky, za ktorých by jeho ochrana bola na vnútroštátnom území v súlade s právom Spoločenstva, alebo podmienky požadované na to, aby bola rozšírená do tretieho štátu. Vnútroštátny súd pri vyjadrovaní nových pochybností, pokiaľ ide o znenie tohto rozsudku, opakuje svoje počiatočné chápanie sporného označenia ako jednoduché zemepisné označenie. Je teda prekvapujúce, že hneď potom kladie dve otázky inšpirované možnou kvalifikáciou Bud ako kvalifikovaného zemepisného označenia, ktoré je zahrnuté do pôsobnosti nariadenia Spoločenstva.

59. Žalujúci podnik vidí v tomto rozpore dôvod neprípustnosti prvej prejudiciálnej otázky.

60. Podľa ustálenej judikatúry je len na vnútroštátnom súde, ktorý rozhoduje o spore, aby posúdil tak nevyhnutnosť rozhodnutia o predbežnej otázke pre vydanie svojho rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré položí Súdnemu dvoru na základe článku 234 ES.³¹ Súdny dvor však pripustil, že mu vo výnimočných prípadoch prislúcha preskúmať podmienky, za ktorých vnútro-

30 — Preto, lebo to tak kvalifikoval vnútroštátny súd podľa predchádzajúceho rozhodnutia rakúskeho najvyššieho súdu.

31 — Rozsudky zo 16. júla 1992, Meilicke, C-83/91, Zb. s. I-4871, bod 23; z 18. marca 2004, Siemens a ARGE Telekom, C-314/01, Zb. s. I-2549, bod 34; z 22. novembra 2005, Mangold, C-144/04, Zb. s. I-9981, bod 34; z 18. júla 2007, Lucchini, C-119/05, Zb. s. I-6199, bod 43 a zo 6. novembra 2008, Trespa International, C-248/07, Zb. s. I-8221, bod 32.

štátny súd predkladá predbežnú otázku, aby overil svoju vlastnú právomoc.³² Takým je najmä prípad, keď problém predložený Súdnemu dvoru je čisto hypotetický,³³ pretože duch spolupráce, ktorý musí ovládať fungovanie prejudiciálneho konania, si totiž vyžaduje, aby vnútroštátny súd bral do úvahy poslanie zverené Súdnemu dvoru, ktorým je prispievať k výkonu spravodlivosti v členských štátoch a nie formulovať poradné stanoviská k všeobecným alebo hypotetickým otázkam.³⁴

61. Samotný Handelsgericht Wien vo svojom uznesení nepriamo priznáva hypotetickú povahu prvej otázky, keď uvádza, že sa od roku 2000 (v deň polozenia prejudiciálnych otázok, ktoré viedli k rozsudku Bud I), kedy „sa vychádzalo z predpokladu, že označenie „Bud“ je jednoduché a nepriame zemepisné označenie“, všetko zmenilo, keďže totiž „pokiaľ ide o otázku zlučiteľnosti ochrany nepriameho zemepisného označenia s článkom 28 ES“, Súdny dvor v rozsudku Bud I „odkázal na situáciu v krajine pôvodu, teda v Českej republike“; navyše je v Českej republike „označenie „Bud“ právne chránené ako označenie pôvodu“.

62. Napriek týmto jasným tvrdeniam zmysel, ktorý sa v Českej republike dáva označeniu „Bud“, vyvoláva stále otvorenú diskusiu, ktorej sa v skutočnosti týka celý spor vo veci samej. Odpoveď na prvú prejudiciálnu otázku by mohla byť rozhodujúca na určenie toho, či je splnená podmienka zemepisného označenia, ktorá je nevyhnutná na to, aby sa označenie mohlo považovať za zemepisné označenie. Ak by navyše existovala kvalitatívna spojitosť alebo akýkoľvek iný dôvod na to, aby sa v Českej republike považovalo za označenie pôvodu, bola by odpoveď Súdneho dvora na druhú a tretiu otázku nesmierne užitočná.

63. V dôsledku toho je potrebné vyhlásiť za prípustné všetky tri prejudiciálne otázky, ktoré boli v prejednávanej veci položené, aj keď by v inej situácii bolo nevyhnutné, aby boli skutkové okolnosti overené a problémy s čisto vnútroštátnym právom vyriešené v okamihu preloženia predbežnej otázky Súdnemu dvoru.³⁵

B — O prvej prejudiciálnej otázke

64. Svojou prvou prejudiciálnou otázkou Handelsgericht Wien predkladá Súdnemu dvoru určité pochybnosti týkajúce sa častí

32 — Rozsudok zo 16. decembra 1981, Foglia, 244/80, Zb. s. 3045, bod 21.

33 — Rozsudky z 13. marca 2001, Preussen Elektra, C-379/98, Zb. s. I-2099, bod 39; z 22. januára 2002, Canal Satellite Digital, C-390/99, Zb. s. I-607, bod 19; z 5. februára 2004, Schneider, C-380/01, Zb. s. I-1389, bod 22, a z 12. júna 2008, Gourmet Classic, C-458/06, Zb. s. I-4207, bod 25.

34 — Rozsudky Foglia, už citovaný, body 18 a 20; z 3. februára 1983, Robards, 149/82, Zb. s. 171, bod 19; Mellike, už citovaný, bod 64, a z 18. decembra 2007, ZF Zefeser, C-62/06, Zb. s. I-11995, bod 15.

35 — Rozsudok z 10. marca 1981, Irish Creamery Milk Suppliers Association, 36/80 a 71/80, Zb. s. 735, bod 6.

rozsudku Bud I, v ktorých sa Súdny dvor vyslovil k „podmienkam pre zlučiteľnosť ochrany označenia ako zemepisného označenia, ktoré nie je v krajine pôvodu ani názvom miesta, ani názvom oblasti, s článkom 28 ES“.

označenie Bud „označuje“ oblasť alebo miesto, čo by na prvý pohľad znamenalo, že zodpovedá miestnemu názvu. Bod 107 však popiera túto myšlienku, a uvádza priame alebo nepriame označenie; navyše, toto rozhodnutie vychádza z predpokladu, že Bud je „jednoduché a nepriame“ zemepisné označenie.³⁶

65. Ide osobitne o body 101 a 107 rozsudku, v ktorých Súdny dvor vyzval vnútroštátny súd, aby overil, či označenie Bud „na základe skutkových okolností a pojmového vnímania prevládajúceho v Českej republike“ označuje oblasť alebo miesto v tomto štáte. Ak by to tak bolo a vnútroštátna ochrana by bola „odôvodnená podľa kritérií článku 30 ES“, bolo by jej rozšírenie na územie členského štátu v súlade s právom Spoločenstva; v opačnom prípade by došlo k porušeniu článku 28 ES.

68. Zemepisné označenia a samotné označenia pôvodu v pravom slova zmysle nie vždy spočívajú v zemepisných názvoch: sú „priame“ v prípade, ak tomu tak je, a „nepriame“ v opačnom prípade, pokiaľ prinajmenšom upozorňujú spotrebiteľa, že potravina, ktorej sa týkajú, pochádza z určitého miesta, oblasti alebo krajiny. Samotné nariadenie č. 510/2006 pripúšťa túto poslednú možnosť, keď vo svojom článku 2 ods. 2 uvádza „tradičné označenia“, aj keď nie sú miestnymi názvami.³⁷

1. O spôsobe overovania spojenia označenia Bud s určitým miestom

66. Viedenský súd sa v prvom rade pýta, či označenie ako také musí plniť konkrétnu funkciu zemepisného označenia určitého miesta alebo oblasti, alebo či postačuje, aby upozornilo spotrebiteľa na určitý pôvod predmetného výrobku.

69. Na splnenie požiadaviek rozsudku Bud I teda postačuje, aby pojem identifikoval miesto pôvodu výrobku. V prejednávanej veci je potrebné objasniť, či označenie Bud znamená pre českých občanov, že pivo s týmto označením pochádza z mesta České Budějovice; to neznamena, že názov plní túto

67. V bode 101 rozsudku Bud I, Súdny dvor radí vnútroštátnemu súdu, aby overil, či

³⁶ — Rozsudok Bud I, už citovaný, bod 54.

³⁷ — Nariadenie č. 2081/92 ich umožňovalo (prinajmenšom výslovné) len pre označenia pôvodu.

úlohu zemepisného označenia, pokiaľ je uvedený spoločne s predmetným výrobkom, a len v tomto prípade.

70. Niektoré námietky žalovaného sú relevantné. Ammersin v bodoch 25 a 26 svojich pripomienok tvrdí, že jeho konkurent Budvar de facto používa výraz Bud ako ochrannú známku a nie ako zemepisné označenie³⁸, čo je prvok, ktorý by mohol zatemiť objektívne posúdenie funkcie, ktorú slovo Bud skutočne plní; totiž „konzumenti piva často vedia — rovnako ako automobilisti, napríklad — miesto alebo oblasť, a v každom prípade krajinu, kde sa vyrába pivo alebo auto, ktoré si kúpili“, čo nemôže viesť k zámene týchto ochranných známok s údajmi o pôvode. Ammersin cituje niekoľko veľmi ilustratívnych príkladov, ako je Coca-Cola alebo Volkswagen: väčšina Američanov vie, že nápoje pod ochrannou známkou Coca-Cola sa vyrábajú v Atlante, a mnoho Nemcov spojuje ochrannú známku Volkswagen s mestom Wolfsburg, avšak ani jedna z týchto ochranných známok sa tým nestáva zemepisným označením.

71. Bez ohľadu na to, aký pôvod „piva Bud“ si môže česká verejnosť domýšľať, je potrebné overiť, či toto označenie Bud je dostatočne jasné na to, aby pripomínalo výrobok, teda pivo, a jeho pôvod, teda mesto České Budějovice.

72. Rovnako ako podstatné mená „cava“ alebo „grappa“ pripomínajú španielsky alebo taliansky pôvod šumivého vína alebo likéru, a pojem „feta“ označuje grécky syr³⁹, aby sa Bud považoval za zemepisné označenie, musel by český spotrebiteľ spájať tento výraz s presným miestom a s výrobou piva.

2. O tom, či ide o tri nezávislé požiadavky

73. V druhej časti prvej prejudiciálnej otázky sa Handelsgericht Wien pýta, či rozsudok Bud I, keď uvádza, že všetko závisí od „skutkových okolností a pojmového vnímania prevládajúcich v Českej republike“, ako aj od toho, či ochrana označenia Bud je v tomto štáte opodstatnená vzhľadom na kritériá článku 30 ES, „mal v úmysle uplatniť také rozlišovanie, že treba skúmať tri rôzne kritériá, alebo tým chcel vyjadriť iba to, že českí spotrebiteľia označenie ‚Bud‘ (či už v spojení s výrobkom takto označeným, alebo oddelene, podľa odpovede na prvú otázku) spájajú s miestom, oblasťou alebo určitou krajinou“.

38 — Otázka, ktorú ďalej podrobnejšie preskúvam.

39 — V tejto súvislosti pozri moje návrhy, ktoré som predniesol vo veciach Canadane Cheese Trading z 24. júna 1997, bod 73 (rozsudok z 8. augusta 1997, C-317/95, s. 1-4681); ako aj vo veci Nemecko a Dánsko/Komisia, ktoré som predniesol 10. mája 2005, bod 188 (rozsudok z 25. októbra 2005, C-465/02 a C-466/02, Zb. s. I-9115).

74. Tento posledný výklad je najsprávnejší. Zdá sa, že znenie rozsudku Bud I vychádza z bodu 12 už citovaného rozsudku Exportur, podľa ktorého ochrana údajov o pôvode je stanovená v práve krajiny dovozu, ako aj „podľa skutkových okolností a pojmového vnímania existujúcich v tejto krajine“. Vo veci Bud I je však potrebné zohľadniť okolnosti v krajine pôvodu výrobkov (Česká republika) a nie v krajine dovozu (Rakúsko), pretože v tomto rozhodnutí Súdny dvor objasnil to, či ochrana priznaná označeniu Bud v prvom z týchto štátov bola rozšírená do druhého z týchto štátov na základe dvojstrannej zmluvy.

75. V dôsledku toho bod 101 znamená, že českí spotrebitelia musia spájať Bud s určitým miestom alebo oblasťou za podmienok vyjadrených v odpovedi na otázku 1.1) bez toho, aby boli potrebné špecifické „skutkové okolnosti“.

76. Pri skúmaní, či bola táto podmienka splnená, by bolo potrebné overiť, či označenie Bud nadobudlo druhovú povahu v štáte pôvodu, čo je podmienka, ktorej judikatúra podriaďuje zaradenie údaje o pôvode pod rubriku „priemyselné vlastníctvo“ článku 30 ES.⁴⁰ V tomto prípade by bola

jeho ochrana odôvodnená vo svetle kritérií tohto označenia.

3. O nevyhnutnosti vykonať prieskum

77. V tretej časti prvej prejudiciálnej otázky sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora na vhodný mechanizmus „pri skúmaní pojmového vnímania [predmetného označenia] prevládajúceho v krajine pôvodu“ a osobitne na to, či je potrebné uskutočniť prieskum.

78. Judikatúra pripustila túto možnosť pristúpiť k prieskumu verejnej mienky na účely zistenia klamlivej povahy reklamného oznámenia⁴¹, ako aj na preukázanie rozlišovacej spôsobilosti ochrannej známky.⁴² V oboch prípadoch Súdny dvor upresnil, že rozhodnutie použiť niektorý z nástrojov prislúcha vnútroštátnemu súdu, ktorý ich má prijať v súlade s právom dotknutého členského štátu.

79. Pri uplatnení zásady procesnej autonómie teda vnútroštátnym súdom rovnako v prejednávanej veci prislúcha, aby v súlade s ich

40 — Rozsudky Bud I, už citovaný bod 99; Exportur, už citovaný, bod 37, a zo 4. marca 1999, Consorcio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, Zb. s. I-1301, bod 20. O druhovom charaktere názvu pozri moje vyššie uvedené návrhy vo veci Nemecko a Dánsko/Komisia, už citované, body 46 až 49.

41 — Rozsudky zo 16. júla 1998, Gut Springenheide a Tusky, C-210/96, Zb. s. I-4657, bod 35, a z 13. januára 2000, Estée Lauder Cosmetics, C-220/98, Zb. s. I-117, bod 31.

42 — Rozsudok zo 4. mája 1999, Windsurfing Chiemsee, C-108/97 a C-109/97, Zb. s. I-2779, bod 53.

vlastnými pravidlami rozhodli, či je potrebné si vyžiadať znalecký posudok, alebo nariadiť prieskum verejnej mienky na zistenie, či má označenie Bud povahu označenia pôvodu piva, a stanovili percentuálny podiel spotrebiteľov, ktorý by sa na tento účel považoval za dostatočne významný.

82. Zemepisné označenia a ochranné známky sú odlišné, aj keď príbuzné, pojmy. Obe chránia obchodnú povest' výrobku pred prípadným neoprávneným používaním zo strany tretej osoby, pričom poskytujú údaje o jeho príslušnom zemepisnom a podnikovom pôvode. Odlišujú sa v tom, že ochranná známka zaručuje súkromný záujem svojho majiteľa, zatiaľ čo zemepisné označenie chráni záujmy všetkých výrobcov, ktorí sú usadení v danej oblasti.

4. O používaní označenia Bud jedným podnikom

80. Vo štvrtej a poslednej časti prvej prejudiciálnej otázky sa Handelsgericht Wien pýta, či rozsudok Bud I vyžaduje, aby zemepisné označenie používalo ako také v krajine pôvodu viacero podnikov, takže by jeho používanie ako ochrannej známky jedným podnikom bolo v rozpore s ochranou.

83. Podľa môjho názoru toto upresnenie neznamená, že by zemepisné označenie na účely zachovania jeho platnosti, ktorá závisí na iných faktoroch, muselo súčasne používať viacero spoločností v danej oblasti. Prinajmenšom sa nedomnievam, že by bolo možné túto myšlienku vyvodiť, ako to zrejme navrhuje vnútroštátny súd, z bodu 101 rozsudku Bud I, v ktorom sa zmieňuje povinnosť skúmať „skutkové okolnosti“ prevládajúce v Českej republike, pokiaľ ide o sporné označenie.

81. Pochybnosti vnútroštátneho súdu vyplývajú z toho, že „označenie ‚Bud‘ je ochrannou známkou žalobcu registrovanou v Českej republike“, ktorý je okrem toho jedinou spoločnosťou, ktorá ju v tejto krajine používa, aj keď „je v povahe údaju o pôvode, aby ho používali všetci oprávnení výrobcovia určitej oblasti“.

84. V prejednávanej veci však nejde ani o ochrannú známku, ani o zemepisné označenie registrované v rámci Spoločenstva. V dôsledku toho by sa počet subjektov, ktoré v skutočnosti musia používať predmetné označenie, aby si zachovalo účinok, mal určiť podľa vnútroštátneho práva vo svetle bilaterálnej zmluvy.

85. To platí aj pre otázku, či by používanie označenia Bud ako ochrannej známky jediným podnikom ohrozilo jeho ochranu ako zemepisného označenia.

87. V prejednávanej veci však musí tento prípadný konflikt medzi používaním ochrannej známky Bud a jej uznaním za zemepisné označenie vyriešiť vnútroštátny súd v súlade s bilaterálnou zmluvou.

86. Právna úprava Spoločenstva stanovuje určité pravidlá na riešenie prípadných konfliktov medzi zemepisnými označeniami a ochrannými známkami, teda pravidlá, z ktorých vyplýva určitá preferencia pre prvé z nich, pretože chránia verejný záujem, ktorý spočíva v tom, aby spotrebiteľia mali možnosť poznať pôvod a vlastnosti tovaru.⁴³ Článok 14 nariadenia č. 510/2006 tak stanovuje, že registrácia ochranných znáмок, ktoré zodpovedajú označeniam pôvodu alebo chráneným zemepisným označeniam sa zamietne, zatiaľ čo skôr zapísané ochranné známky alebo ochranné známky zaužívané v dobrej viere existujú popri označeniach, ktoré boli neskôr zapísané podľa práva Spoločenstva. Právna úprava Spoločenstva v oblasti ochranných znáмок rovnako zakazuje používať označenia, ktoré môžu uvádzať verejnosť do omylu, čo sa týka zemepisného pôvodu výrobku.⁴⁴

43 — RESINEK, N.: Geographical indications and trademarks: Coexistence or „first in time, first in right“ principle?, In: *European intellectual property review*, zv. 29 (2007), č. 11, s. 446 — 455; von MÜLLENHAL, A.: Geographical indications and trademarks in the European Union: conflict or coexistence. In: *Festschrift till Marianne Levin*, 2008, s. 401 — 410; a MARTÍNEZ GUTIÉRREZ, A.: La tutela comunitaria de las denominaciones geográficas protegidas ante las marcas registradas. In: *Noticias de la Unión Europea*, an XIX (2003), č. 219, s. 27 — 36.

44 — Článok 3 ods. 1 písm. c) a g) a článok 12 ods. 2 písm. b) prvej smernice Rady 89/104/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných znáмок (Ú. v. ES L 40, s. 1; Mim. vyd. 17/001, s. 92). Pre ďalšie upresnenia, čo sa týka výkladu týchto ustanovení, pozri rozsudok *Windsurfing Chiemeese*, už citovaný v poznámke pod čiarou 42. V súvislosti s konfliktmi medzi ochrannými známkami a údajmi o pôvode pozri rozsudok zo 7. januára 2004, *Gerolsteiner Brunnen*, C-100/02, Zb. s. I-691.

C — O druhej prejudiciálnej otázke

88. Svojou druhou prejudiciálnou otázkou si rakúsky súd praje overiť, či sa v prípade, ak označenie, ktoré nebolo oznámené Komisii na účely jeho zápisu do registra Spoločenstva, stáva neúčinná existujúca vnútroštátna ochrana alebo ochrana, ktorá je bilaterálne rozšírená do iného členského štátu, ak sa ukáže, že ide o kvalifikované zemepisné označenie podľa vnútroštátneho práva štátu pôvodu (v prejednávanom prípade Českej republiky).⁴⁵

89. Vnútroštátny súd žiada Súdny dvor, aby sa vyslovil o vylúčnosti režimu ochrany Spolo-

45 — V návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa doslovne uvádza, že „označenie nebolo zapísané alebo prihlásené ani v rámci šesťmesačnej lehoty, ktorá je stanovená v nariadení (ES) č. 918/2004, alebo zapísané a prihlásené iným spôsobom v rámci nariadenia (ES) č. 510/2006“. Táto lehota je uvedená v článku 17 bývalého nariadenia č. 2081/92, a začala plynúť od nadobudnutia jeho účinnosti a logicky sa neobjavila v novom nariadení č. 510/2006. Nariadenie č. 918/2004 samo zmieňuje len predloženie prihlášky „podľa nariadenia (ES) č. 2081/92... do 31. októbra 2004“. Toto ustanovenie však nebráni možnosti použiť riadny postup pre zápis do registra, ktorý nepodlieha žiadnej lehote, podľa nového nariadenia č. 510/2006. Z tohto dôvodu v mojich úvahách týkajúcich sa pretrvávania národných režimov nepoukážem na túto šesťmesačnú lehotu.

čienstva v prípade zemepisných označení a označení pôvodu, čo je jeden z najdiskutovanejších problémov tejto oblasti, ktorým sa judikatúra doteraz zaoberala len čiastočne.

90. Pokiaľ ide o označenia, ktoré nemajú žiadnu územnú spojitosť, teda ktoré neoznačujú ani priamo, ani nepriamo zemepisný pôvod výrobku, v rozsudku Bud I bolo vyhlásené, že ich ochrana je v rozpore s článkom 28 ES. Neexistuje teda vnútroštátna ochrana takýchto označení.⁴⁶ Nechráni ich ani právo Spoločenstva.

91. Pokiaľ ide o jednoduché zemepisné označenia, z toho istého rozsudku Bud I a rozsudku Warsteiner⁴⁷ vyplýva, že ich ochrana je na vnútroštátnej úrovni v súlade s článkom 28 ES, pretože sa na ne vzťahujú výnimky článku 30 ES na základe „priemyselného vlastníctva“. Označenia tejto povahy patria do pôsobnosti nariadenia č. 510/2006 (ktoré vyžaduje, aby názov mal zemepisný význam a navyše, aby výrobky mali nejakú osobitnú vlastnosť alebo povest pripísateľnú miestu, z ktorého pochádzajú).

46 — Pozri rovnako rozsudok z 7. mája 1997, Pistre, C-321/94, C-322/94, C-323/94 a C-324/94, Zb. s. I-2343, body 35 a 36.

47 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 29.

92. Zostávajú označenia pôvodu a kvalifikované zemepisné označenia, ktoré spĺňajú kritériá právnej úpravy Spoločenstva, a teda môžu byť zapísané do registra a využiť záruku nariadenia č. 510/2006. V prípade, ak však nie sú zapísané do registra v Spoločenstve, je sporné, či ich členské štáty môžu chrániť v rámci vlastného systému, alebo má už citované nariadenie výlučný charakter a zakazuje akýkoľvek štátny zásah do jeho formálnej a vecnej pôsobnosti.

93. Otázka je zložitá.⁴⁸ V konečnom dôsledku sa týka diskusie, pokiaľ ide o „preemption“ Spoločenstva a toho, v akej miere a akých prípadoch môžu byť súbežné právomoci členských štátov v určitej oblasti prenesené konaním normotvorcu Spoločenstva.⁴⁹

94. Diskusia je v prejednávanej veci o to komplikovanejšia preto, lebo vnútroštátna právna úprava sa uplatňuje na základe

48 — V tomto ohľade súhlasím s názorom, ktorý vyjadril generálny advokát Jacobs v bode 41 svojich návrhov z 25. mája 2000 vo veci Warsteiner. Možnosť súbežnej existencie nariadenia Spoločenstva a vnútroštátnych režimov, ktoré pôsobia v rovnakej oblasti, však nastala v tejto veci, ktorá sa týkala len platnosti vnútroštátneho systému jednoduchých zemepisných označení, na ktoré sa zjavne nariadenie nevzťahuje.

49 — Ako uvádza WEATHERILL, S., Súdny dvor má dôležitú úlohu pri vymedzovaní dosahu tohto prípadného „vylúčenia“, avšak jeho funkcia nespočíva vo výbere medzi výhodami oboch konkurujúcich si regulačných režimov, ale vo výklade pravidiel Spoločenstva na účely vymedzenia, či vyčerpalo celkovú oblasť činnosti (WEATHERILL, S.: *Beyond preemption? Shared competence and constitutional change in the European Community*. In: *Legal Issues of the Maastricht Treaty*. Vyd. Wiley, 1999, s. 18).

článku 30 ES. Ako to judikatúra opakovane vyhlásila, toto ustanovenie nemá za cieľ „vyhradiť určité oblasti do výlučnej právomoci členských štátov, ale pripustiť, aby vnútroštátne právne predpisy stanovili výnimku zo zásady voľného pohybu za predpokladu, že je to odôvodnené účelom dosiahnuť ciele stanovené v tomto článku“.⁵⁰ Použitie výnimiek článku 30 ES však môže odôvodnene skončiť, ak pri úplnej harmonizácii už pravidlo Spoločenstva zohľadňuje rovnaké záujmy ako vnútroštátne pravidlo.⁵¹

95. Nariadenie č. 510/2006 problém úplne nerieši, čo podporilo rozdelenie právnej vedy⁵² a prijatie rozdielných názorov zo strany členských štátov.

96. Podľa môjho názoru sa výlučnosť systému Spoločenstva zdá viac v súlade so znením a účelom právnej úpravy Spoločenstva, ako aj s judikatúrou Súdneho dvora.

50 — Rozsudok z 5. októbra 1977, *Tedeschi*, 5/77, Zb. s. 1555, bod 34.

51 — Judikatúra ponúka niekoľko prípadov v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky: rozsudky *Tedeschi*, už citovaný, bod 35; z 5. apríla 1979, *Ratti*, 148/78, Zb. s. 1629, bod 36; z 8. novembra 1979, *Denkavit*, 215/78, Zb. s. 3369, bod 14; z 20. septembra 1988, *Moormann*, 190/87, Zb. s. 4689, bod 10, a z 5. októbra 1994, *Centre d'insémination Crespelle*, C-323/93, Zb. s. I-5077, bod 31.

52 — Žalovaný vo veci samej cituje viac než desať autorov, ktorí obhajovali zásadu výlučného uplatnenia systému Spoločenstva pre kvalifikované zemepisné označenia. Existuje mnoho opačných názorov. *CORTÉS MARTIN*, J. M.: c. d., s. 452, uskutočňuje rozsiahle zhrnutie rôznych vedeckých názorov.

1. Znenie nariadenia č. 510/2006 a nariadenia č. 918/2004

97. Na rozdiel od práva ochranných známk, kde bol jasne zvolený dvojité systém záruky, a to vnútroštátny a na úrovni Spoločenstva⁵³, sa európsky normotvorca na poli zemepisných označení obmedzil na prijatie nariadenia na ich ochranu na úrovni Spoločenstva bez toho, aby súčasne harmonizoval ich prípadné vnútroštátne režimy.

98. Možno je na pozadí tejto odlišnej regulačnej stratégie myšlienka, že nemožno zachovať štátne pravidlá, ktoré sú potenciálne uplatniteľné vo vlastnej oblasti pôsobnosti nariadenia Spoločenstva. V texte nariadenia č. 510/2006 sa nachádzajú určité údaje.

99. Článok 5 ods. 6 tohto nariadenia sa dost' vyhovára, aj keď ho je potrebné doplniť o určité upresnenia.

100. Toto ustanovenie stanovuje, že od dátumu podania žiadosti Komisii „členský štát môže prechodne na vnútroštátnej úrovni poskytnúť ochranu názvu“ podľa tohto nariadenia (prvý pododsek). Ďalej dodáva, že

53 — Systém Spoločenstva bol teda zavedený prijatím nariadenia Rady (ES) č. 40/94 z 20. decembra 1993 o ochrannej známke Spoločenstva (Ú. v. ES L 11, s. 1; Mim. vyd. 17/001, s. 146) a súčasne bola vykonaná harmonizácia vnútroštátnych právnych úprav už citovanou prvou smernicou 89/104.

„takáto prechodná vnútroštátna ochrana zaniká dňom prijatia rozhodnutia o zápise do registra“ (tretí pododsek), pričom upresňuje, že „za dôsledky takejto dočasnej vnútroštátnej ochrany, kedy nie je názov zapísaný do registra podľa tohto nariadenia, plne zodpovedá dotknutý členský štát“ (štvrtý pododsek).

stva, avšak táto okolnosť nebráni dovolávať sa citovaného ustanovenia ako výkladového nástroja, pretože ustanovenie tejto povahy by nemalo žiaden zmysel, ak by si členské štáty mohli zachovať vlastné režimy v rámci nariadenia Spoločenstva, pokiaľ by označenie počas prechodného obdobia zostalo chránené vnútroštátnym pravidlom.

101. Vo svojom už citovanom rozsudku Warsteiner Súdny dvor rozhodol, že tento článok 5 ods. 6⁵⁴ „... nemá žiaden vzťah k otázke, či členské štáty môžu v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi poriadkami udeliť na svojich príslušných vnútroštátnych územiach ochranu zemepisným označeniam, pre ktoré nebola podaná žiadosť o registráciu podľa nariadenia č. 2081/92, alebo ktoré nespĺňajú podmienky na priznanie ochrany stanovenej v tomto nariadení“ (bod 53).

103. Tento prístup, podľa ktorého vnútroštátna ochrana kvalifikovaných zemepisných označení pretrváva po prechodnú dobu, zrejme inšpiruje prechodné ustanovenia týkajúce sa ochrany zemepisných označení a označení pôvodu zemepisných výrobkov nových členských štátov, ktoré sú obsiahnuté v nariadení č. 918/2004.

102. Je pravda, že článok 5 ods. 6 nariadenia č. 510/2006 sa nevyslovuje o výlučnosti uvedeného nariadenia, a obmedzuje sa na pokrytie rizík, ktoré môžu vzniknúť pred prijatím rozhodnutia o zápise do registra Spoločen-

104. Článok 1 tohto nariadenia umožňuje Českej republike a ostatným štátom, ktoré pristúpili k Európskej únii v roku 2004 predĺžiť až do 31. októbra 2004 „vnútroštátnu ochranu zemepisných označení v zmysle nariadenia (ES) č. 2081/1992, ... ktorá existuje k 30. aprílu 2004“ s dodatkom, ktorý je

54 — Rozsudok odkazuje na článok 5 ods. 5 druhý pododsek v tom čase účinného nariadenia č. 2081/92, ktorého obsah bol prevzatý do článku 5 ods. 6 nariadenia č. 510/2006.

súbežný s ustanoveniami článku 5 ods. 6 nariadenia č. 510/2006, že „tam, kde sa žiadosť o zaregistrovanie... predloží Komisii“, sa môže takáto ochrana zachovať až do prijatia rozhodnutia.

2. Cieľ právnej úpravy Spoločenstva a prípravné práce

105. Toto pravidlo, ktoré je jasnejšie ako článok 5 nariadenia č. 510/2006, má za cieľ nielen predĺženie účinnosti vnútroštátneho režimu v prípade, ak je predložená žiadosť o zápis do registra, dokiaľ sa o tejto žiadosti nerozhodne, ale tiež výslovne uvádza, že systémy, ktoré sú platné v členských štátoch v deň prístúpenia, pretrvávajú len do 31. októbra 2004, takže po niektorom z týchto dátumov neexistuje štátna ochrana, ktorá je súbežná s ochranou nariadenia Spoločenstva a vyvoláva účinky v rovnakej oblasti ako nariadenie.

107. Ciele nariadenia č. 510/2006 možno dosiahnuť len jednotným európskym nástrojom ochrany označení pôvodu a zemepisných označení.

108. Táto právna úprava od svojich počiatkov zodpovedala potrebe sledovať „prístup Spoločenstva“ v danej oblasti.

106. Podľa môjho názoru predchádzajúci záver nepopiera ustanovenie, podľa ktorého „dôsledky takejto vnútroštátnej ochrany v prípadoch, kedy meno [označenie — *neoficiálny preklad*] nie je zaregistrované na úrovni spoločenstva, znáša v plnej miere zodpovednosti dotknutý členský štát“ (ani súbežné ustanovenie článku 5 ods. 6 štvrtého pododseku nariadenia č. 510/2006). Tento pododsek zmieňuje dôsledky vnútroštátneho režimu počas prechodného obdobia, ak nie je prihlásené označenie zaregistrované, a nie dôsledky vyplývajúce zo zachovania štátnej regulácie presahujúcej toto prechodné obdobie.

109. Vyplýva to zo šiesteho a siedmeho odôvodnenia nariadenia č. 2081/92, ktoré konštatujú, že „snaha chrániť poľnohospodárske výrobky alebo potraviny, ktoré majú identifikovateľný pôvod, viedla niektoré členské štáty k zavedeniu ‚registrovaného označenia pôvodu‘“. Keďže existuje „rôznorodosť“ medzi týmito vnútroštátnymi postupmi, tvorcovia nariadenia odporúčali „prístup Spoločenstva“ v rozsahu, v akom „systém pravidiel Spoločenstva na ochranu umožní rozšírenie zemepisných označení a označení pôvodu zavedením jednotného prístupu, takýto systém zabezpečí spravodlivú súťaž medzi výrobcami výrobkov, ktoré budú mať

takéto označenia, a bude posilňovať dôveru – hodnotnosť takýchto výrobkov v očiach spotrebiteľa“ (odôvodnenie č. 6 nového nariadenia č. 510/2006 má veľmi podobné znenie).

110. V dôsledku toho právna úprava Spoločenstva hľadá zhodnú záruku kvality pre všetkých spotrebiteľov v rámci obmedzení Zmluvy, čo je cieľ, ktorý sa ťažko dosahuje pri odlišnom zaobchádzaní, aj keď v obmedzenom územnom rozsahu, s označeniami, ktoré majú zhodné vlastnosti ako označenia zapísané v registri Spoločenstva.⁵⁵

111. Pravdepodobne z toho dôvodu sa v odôvodneniach týchto dvoch nariadení trvalo na vhodnosti zjednotenia režimu kvalifikovaných zemepisných označení, najmä, pokiaľ nebola súbežne prijatá žiadna smernica o harmonizácii prípadných vnútroštátnych systémov. Ak sa zamýšľalo zachovanie ich platnosti bez toho, aby bola dotknutá táto „jednotnosť“, pristúpilo by sa podobne ako v prípade ochranných známkok k harmonizácii.

55 — Podľa LÓPEZ ESCUDERO, M. nariadenie č. 2081/92 vytvorilo „na vnútornom trhu zemepisných označení... ochranu označenia, ktorá vyvoláva účinky na celom území Spoločenstva a ktorá je omnoho priaznivejšia pre výrobcov, než ochrana, ktorú poskytujú vnútroštátne pravidlá... Európske spoločenstvo zaviedlo prijatím nariadenia č. 2081/92 systém osobitnej ochrany zemepisných označení s cieľom obmedziť prekážky obchodu v rámci Spoločenstva spôsobené rozdielmi medzi existujúcimi vnútroštátnymi systémami“, teda prekážky, ktoré sa majú považovať za vylúčené (LÓPEZ ESCUDERO, M.: *Parmigiano, feta, époisse, y otros manjares en Luxemburgo Luxembourg — Las denominaciones geográficas ante el TJCE*. In: *Une communauté de droit, Festschrift für Gil Carlos Rodríguez Iglesias*. BWV 2003, s. 410 a 419).

112. Prípravné práce k nariadeniu č. 2081/92 rovnako poskytujú určité náznaky vôle normotvorcu Spoločenstva.

113. Postoj Komisie bol vždy zrejмый. Vo svojom návrhu z roku 1990⁵⁶ zdôraznila, že ochrana Spoločenstva musí nahradiť vnútroštátne nástroje ochrany, čo je kritérium, ktoré neskôr potvrdila vo svojich rôznych vystúpeniach pred Súdnyim dvorom. Hospodársky a sociálny výbor sa naopak vo svojom stanovisku vyjadril v prospech súbežnej existencie oboch úrovní.⁵⁷

114. V procese vyjednávania pokračovali rozpory, avšak Rada sa nakoniec rozhodla neuvádzať žiaden výslovný odkaz na uchovanie vnútroštátnych režimov. Naznačila však, že nariadenie má výlučnú povahu, keď v dvanástom odôvodnení uvedeného nariadenia požadovala, že „keďže je potrebné zabezpečiť ochranu v každom členskom štáte, zemepisné označenia a označenia pôvodu musia byť registrované na úrovni spoločenstva“.

56 — Návrh Komisie, SEC (90) 2415 (Ú. v. ES C 30, 1990).

57 — Ú. v. ES C 269, s. 63.

3. Judikatúra

115. Aj keď Súdny dvor, ako som uviedol vyššie, sa ešte nevyсловil o tomto aspekte, v niektorých rozhodnutiach sa uvádza myšlienka vyčerpávajúcej povahy právnej úpravy Spoločenstva.

116. Rozsudky Gorgonzola⁵⁸ a Chiciak a Fol⁵⁹ zdôrazňujú obmedzenia, ktoré sú uložené členským štátom od okamihu, keď žiadajú Komisiu o zápis určitého označenia.

117. V rozsudku Gorgonzola Súdny dvor vyhlásil, že tvrdenie, podľa ktorého ochrana poskytnutá označeniu pôvodu členským štátom pretrváva po jeho zápise za predpokladu, že má širší dosah než ochrana Spoločenstva, je v rozpore so znením toho istého nariadenia, „ktoré len umožňuje členským štátom zachovať vnútroštátnu právnu ochranu označenia až do dátumu prijatia rozhodnutia o jeho zápise ako chráneného označenia Spoločenstva“.

58 — Rozsudok *Consortio per la tutela del formaggio Gorgonzola*, už citovaný v poznámke pod čiarou 40, bod 18.

59 — Rozsudok z 9. júna 1998, C-129/97 a C-130/97, Zb. s. I-3315.

118. V rozsudku Chiciak a Fol Súdny dvor rozhodol, že členský štát nemôže zmeniť označenie pôvodu, o zápis ktorého žiada v súlade s nariadením, ani ho chrániť na vnútroštátnej úrovni, pričom výslovne spojil zjednocujúce úsilie nariadenia a jeho výlučný charakter, keď určil že „jeho predmetom je zaručiť jednotnú ochranu zemepisných označení v Spoločenstve“; Súdny dvor dodal, že „je potrebné konštatovať, že táto jednotná ochrana vychádza zo zápisu uskutočneného v súlade s osobitnými pravidlami stanovenými v nariadení“ (bod 25). Súdny dvor v tejto súvislosti upresnil, že nariadenie č. 2081/92 zaviedlo „povinnosť zápisu zemepisných označení na úrovni Spoločenstva na to, aby mohli požívať ochranu v akomkoľvek členskom štáte“, a vymedzil rámec Spoločenstva, v ktorom má byť táto ochrana v budúcnosti upravená (bod 26).

119. Podobné vyhlásenie sa nachádza v bode 50 už citovaného rozsudku Warsteiner. Je potrebné rovnako uviesť bod 49 tohto rozhodnutia, podľa ktorého „cieľ sledovaný nariadením č. 2081/92 nemožno spochybníť spoločným uplatnením uvedeného nariadenia a vnútroštátnych pravidiel ochrany údajov o zemepisnom pôvode, ktoré nepatria do jeho pôsobnosti“. Toto tvrdenie *a contrario* znamená, že vnútroštátna právna úprava v oblasti kvalifikovaných zemepisných označení, na ktoré sa vzťahuje nariadenie Spoločenstva, by mohla v skutočnosti ohroziť dosiahnutie cieľa európskeho pravidla.

120. Zdá sa teda, že judikatúra predpokladá povinnú povahu zápisu na úrovni Spoločenstva, ktorá je obsiahnutá vo vyššie uvedenom dvanástom odôvodnení nariadenia č. 2081/92.

tým skôr je potrebné vylúčiť jeho rozšírenie do iných členských štátov.

121. Ak je zápis povinný pre označenia, ktoré sú zahrnuté do pôsobnosti nariadenia, ktoré má navyše výlučnú povahu, označenie majúce tieto vlastnosti, ktoré nebolo oznámené na účely jeho registrácie na úrovni Spoločenstva v stanovenej lehote, zostane bez ochrany; neexistuje totiž súbežná vnútroštátna ochrana, pretože uvedený vnútroštátny režim sa stal bezpredmetný.

123. Táto myšlienka vychádza z článku 5 ods. 6 nariadenia č. 510/2006, ktorého piaty pododsek stanovuje, že opatrenia, ktoré dočasne prijímajú členské štáty na ochranu označení, ktorých žiadost' o registráciu sa prejednáva, „sú účinné len na vnútroštátnej úrovni a nemajú vplyv na obchod v rámci Spoločenstva“.

124. Toto ustanovenie má vylúčiť, že po podaní žiadosti o zápis na úrovni Spoločenstva dôjde k pozastaveniu ochrany označení zahrnutých do pôsobnosti nariadenia. Obmedzuje však účinnosť prechodnej vnútroštátnej záruky z časového a územného hľadiska v súlade s vôľou „zjednotiť“ zaobchádzanie so zemepisnými označeniami v rámci Európskej únie.

4. O pretrvávajúcej ochrane, ktorá je bilaterálne rozšírená do iného členského štátu

122. A ak je režim vytvorený nariadením Spoločenstva nezlučiteľný so zachovaním vnútroštátnej ochrany v rovnakej oblasti,

125. „Prístup Spoločenstva“ v nariadení č. 510/2006 neznamená len zmiznutie všetkých vnútroštátnych systémov kvalifikovaných zemepisných označení, ale *a fortiori* tiež neuplatniteľnosť akejkoľvek bilaterálnej dohody medzi dvoma členskými štátmi na účely ich ochrany, a to nezávisle od nariade-

nia. Pretrvávanie siete vnútroeurópskych zmlúv nadradených právnej úprave Spoločenstva by spôsobilo nepriehľadnosť a nezlučiteľnosť s cieľmi tohto mechanizmu.

nijako neodkazuje na „dohody uzavreté výlučne medzi členskými štátmi“. Nemožno sa teda na neho odvolávať, pokiaľ ide o dohodu, ktorej stranami sú len dva členské štáty (aj keď nimi neboli v okamihu podpisu zmluvy) a ktorá nemá žiadnu spojitosť s tretími krajinami.

126. Česká republika však tvrdí, že akákoľvek argumentácia v prospech výlučnosti nariadenia č. 510/2006 by predpokladala popretie medzinárodných záväzkov zmluvných strán, najmä v kontexte ochrany v členských štátoch Lisabonskej únie, čo by predstavovalo porušenie článku 307 ES.⁶⁰

5. Dôsledok

127. Na článok 307 ES sa však nemožno platne odvolávať v tejto veci, v ktorej sa už nediskutuje o právach žiadneho členského štátu, ktorý nie je členom Únie. Vyplýva to zo znenia uvedeného článku, podľa ktorého ustanovenia Zmluvy „neovplyvňujú práva a povinnosti vyplývajúce z dohôd uzavretých pred 1. januárom 1958, alebo pre prístupujúce štáty pred dátumom ich prístúpenia medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi na jednej strane a jednou alebo viacerými tretími krajinami na strane druhej“. Ako to pripomína Súdny dvor vo svojom rozsudku *Matteucci*⁶¹, článok 307 ES (predtým článok 234 Zmluvy)

128. Normotvorca Spoločenstva nezvolil v tejto oblasti cestu vzájomného uznávania, ale centralizácie nástrojov ochrany na úrovni Spoločenstva. Takýto mechanizmus má zmysel len vtedy, ak má pečať „chráneného zemepisného označenia“ konkrétny význam, ktorý môže byť spojený s kvalitou a ktorý je rovnaký pre všetkých spotrebiteľov, čo je účel nedosiahnuteľný pri prípadnej súbežnej existencii európskej právnej úpravy a iných systémov v rôznych územných oblastiach, ktoré sú však uplatniteľné na označenia s rovnakými vlastnosťami.

60 — Prekvapujúco Komisia rovnako cituje tento článok vo svojich pripomienkach vyhlásením, že nariadenie bráni rozšíreniu spornej ochrany na územie iného členského štátu „s výhradou článku/bez toho, aby bol dotknutý článok 307 ES“. Pri vypočutí na pojednávaní v súvislosti s týmto bodom odpovedala, že táto veta bola uvedená na ochranu prípadných situácií, v ktorých by bol členský štát viazaný dodržiavať zmluvy, ktoré boli uzatvorené s tretími krajinami pred jeho prístupením. To je prípad tretích krajín, ktoré sú zmluvnými stranami Lisabonskej dohody.

61 — Rozsudok z 27. septembra 1988, 235/87, Zb. s. 5589, bod 21.

129. Domnievam sa, že nariadenie č. 510/2006 vylučuje akúkoľvek vnútroštátnu alebo bilaterálnu ochranu kvalifikovaných zemepisných označení zahrnutých do jeho pôsobnosti. V dôsledku toho označenie, ktoré

patrí do tejto pôsobnosti a ktoré nebolo oznámené Komisii, nemôže byť chránené jedným alebo viacerými členskými štátmi nezávislým spôsobom a zostáva bez ochrany; táto okolnosť však nevyplýva len z chýbajúceho zápisu označenia do registra, ako k tomu zrejme navádza formulácia prejudiciálnej otázky, ale z výlučnej povahy systému Spoločenstva.

spadá do jeho pôsobnosti, sa totiž musí stať neúčinná bez ohľadu na to, či boli alebo neboli do registra Spoločenstva zapísané iné označenia nejakej potraviny.

D — *O tretej prejudiciálnej otázke*

130. Svojou treťou otázkou sa Handelsgericht Wien pýta, či okolnosť, že bola do zmluvy o pristúpení Českej republiky do Európskej únie zahrnutá ochrana rôznych kvalifikovaných označení pre pivo z mesta České Budějovice, má dosah na platnosť vnútroštátneho a bilaterálneho systému ochrany iného označenia pre rovnaký výrobok.

131. Odpoveď na túto poslednú prejudiciálnu otázku je zbytočná, ak sa zachová výlučná povaha nariadenia č. 510/2006; celková vnútroštátna alebo zmluvná ochrana, ktorá

132. Bez toho, aby boli dotknuté predchádzajúce úvahy, odpoveď na túto otázku vyžaduje analýzu už citovaného rozsudku Chiciak a Fol, v ktorom bola riešená vec, ktorá má určitú spojitosť s týmto sporom.

133. Dekrétom zo 14. mája 1991 zaviedla francúzska vláda označenie pôvodu „Époisses de Bourgogne“ pre druh syrov pochádzajúcich z tejto oblasti a požiadala Európsku komisiu o jeho zápis v súlade s nariadením č. 2081/92. V roku 1995 zmenila a doplnila dekrét, aby sa ako kontrolované označenie pôvodu zapísal pojem „Époisses“. V rozsudku Chiciak a Fol Súdny dvor rozhodol, že členský štát nemôže prijať ustanovenia k zmene označenia pôvodu, o zápis ktorého požiadal v súlade s nariadením Spoločenstva, ani ich chrániť na vnútroštátnej úrovni.

134. Toto rozhodnutie obmedzilo právomoci, ktorými disponuje členský štát, pokiaľ ide o zemepisné označenie oznámené Komisii na účely jeho registrácie. Nariadenie Spoločenstva umožňuje, aby dotknutý štát poskytol tomuto označeniu prechodnú ochranu (časovo a územne obmedzenú, ako som vysvetlil vyššie); Súdny dvor dodáva vo vyššie uvedenom rozsudku, že vnútroštátne orgány nemôžu zmeniť oznámené označenie.

avšak bolo by zbytočné ho vykladať v tak širokom zmysle, a to vzhľadom na nepochybne výlučnú povahu, ktorú má podľa môjho názoru nariadenie.

135. Vo veci „Époisses“ bola teda konaním štátu, ktoré Súdny dvor kritizoval, zmena označenia, o zápise ktorého prebiehalo konanie, takže rozsudok by v zásade nebolo možné priamo uplatniť v prípade, ak je chránené označenie, ktoré označuje rovnaké miesto pôvodu ako iné už zapísané označenie pre rovnaký výrobok v Spoločenstve.

137. V dôsledku toho uplatnenie judikatúry Chiciak a Fol na túto vec bolo vhodné len, ak označenie Bud predstavovalo časť alebo skratku niektorého zo zemepisných označení chránených v Spoločenstve pre pivo z Českých Budějovic (Budějovické pivo, Českobudějovické pivo a Budějovický mešťanský var, podľa zmluvy o pristúpení).⁶² Tento problém však musia vyriešiť vnútroštátne súdy.

138. V dôsledku toho skutočnosť, že označenie, na rozdiel od iných označení, ktoré sa týkajú tej istej potraviny a toho istého pôvodu, nebolo zahrnuté do zoznamu obsiahnutého v zmluve o pristúpení na účely jeho ochrany na úrovni Spoločenstva, v zásade nepredstavuje prekážku jeho vnútroštátnej alebo bilaterálnej ochrane, ibaže by išlo o skrátenú verziu alebo časť niektorého z oznámených zemepisných označení. Toto zistenie je však bez praktických dôsledkov, a to vzhľadom na výlučnú povahu, ktorú má nariadenie č. 510/2006.

136. Z myšlienky, že je potrebné obmedziť priestor pre konanie členských štátov v tejto oblasti, vychádza rozsudok Chiciak a Fol,

62 — Žalovaný vo veci samej túto možnosť popiera. V každom prípade okolnosť, ktorú rovnako tvrdila spoločnosť Ammersin, podľa ktorej označenie „Bud“ požívalo ochrany už pred pristúpením, nie je v tejto súvislosti relevantná.

VI — Návrh

139. Vzhľadom na predchádzajúce úvahy navrhujem Súdnemu dvoru, aby na prejudiciálne otázky, ktoré položil Handelsgericht Wien, odpovedal takto:

1. Požiadavky, ktoré Súdny dvor vyjadril vo svojom rozsudku z 18. novembra 2003, Budějovický Budvar, aby sa pripustila zlučiteľnosť ochrany označenia ako zemepisného označenia, ktorý nie je v krajine pôvodu ani názvom miesta, ani názvom oblasti, s článkom 28 ES:
 - 1.1. znamenajú, že označenie musí byť dostatočne jasné, aby odkazovalo na určitý výrobok alebo na jeho pôvod;
 - 1.2. nie sú tromi odlišnými požiadavkami, ktoré sa musia skúmať oddelene;
 - 1.3. nevyžadujú vykonanie prieskumu verejnej mienky, a ani neurčujú výsledok, ktorý by bolo potrebné dosiahnuť na odôvodnenie ochrany;
 - 1.4. nevyžadujú, aby označenie skutočne používalo v krajine pôvodu ako zemepisné označenie viacerých podnikov, ani sa nevyslovujú k jeho používaniu ako ochrannej známky jediným podnikom;

2. Ak označenie nebolo oznámené Komisii v rámci nariadenia Rady (ES) č. 510/2006 z 20. marca 2006 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín, existujúca vnútroštátna ochrana alebo ochrana bilaterálne rozšírená do iného členského štátu sa stáva neúčinnou, ak je označenie podľa práva štátu pôvodu kvalifikovaným zemepisným označením, vzhľadom na výlučnú povahu nariadenia č. 510/2006, pokiaľ ide o označenia, ktoré sú zahrnuté do jeho pôsobnosti.

3. Okolnosť, že bola do zmluvy o pristúpení medzi členskými štátmi Európskej únie a novým členským štátom zahrnutá ochrana rôznych kvalifikovaných zemepisných označení pre potraviny v súlade s nariadením (ES) č. 510/2006 nebráni zachovaniu existujúcej vnútroštátnej ochrany alebo ochrany, ktorá je bilaterálne rozšírená do iného členského štátu, ďalšieho označenia pre rovnaký výrobok za predpokladu, že je toto označenie skratkou alebo časťou niektorého zo zemepisných označení, ktoré sú chránené v Spoločenstve pre rovnaký výrobok. Nariadenie (ES) č. 510/2006 nemá v tejto súvislosti výlučný účinok bez toho, aby tým bola dotknutá odpoveď na druhú prejudiciálnu otázku.